

Fenologické fázy – fenofázy viniča v priebehu vegetačného obdobia.

Číselné označovanie fenofáz viniča v poslednom období môže spôsobovať určité nejasnosti. Na príčine je skutočnosť, že všeobecne používané označenie, ktoré sa vo vinohradníctve prijalo a používalo (podľa K.W.Eichhorn a H. Lorenz z roku 1977), sa prepracovalo s cieľom zjednotenia zásad číselného označenia fenofáz jednotlivých druhov kultúrnych plodín. Nové číselné označenie vypracovali Lorenz a kol. v r. 1994, ktoré bolo uverejnené v "Compendium of Growth Stage Identification Keys for Mono- and Dicotyledonous Plants – Extended BBCH scale, 1997", časť "Phenological growth stages and BBCH-identification keys of grapevine (*Vitis vinifera* L. ssp. *vinifera*), Lorenz et al., 1994".

1. Eichhorn & Lorenz 1977: číslovanie dôležitých fenofáz je riešené poradovým číslovaním – dvojciferné čísla
2. BBCH (Lorenz et al., 1994): číslovanie pozostáva tiež z dvojciferných čísiel, kde prvé číslo vyjadruje základný súbor fenofáz, druhé číslo vyjadruje poradie v rámci základnej fenofázy
3. GALATI – sú číslované len základné fenofázy jednocifernou poradovou číslicou, ktoré sú potrebné pre používanie prognózy a signalizácie chorôb viniča metódou GALATI Vitis.

V tabuľke uvádzame číslovanie fenofáz podľa uvedených troch metód, aby sme vedeli presne identifikovať a rozlíšiť číselné označenie fenofáz podľa rôznych princípov.

Po vstupe do EÚ sa jednotne používa označenie fenofáz - rastových štádií viniča podľa označenia tzv. BBCH.

9 čísiel pri prognóze a signalizácii sa používa špeciálne pri sprevádzkovaní počítačového programu GALATI Vitis. Priložená tabuľka umožní presne sa orientovať v rôznych stupniciach.

Fenologické fázy viniča - rastové štádiá – identifikovanie a označovanie

BBCH - číslovanie a označenie fenofáz, používaný jednotne v EÚ, aj vo väčšine svetovej literatúry

Zobrazenie fenofáz	Číselné označenie fenofáz podľa:			Opis fenofáz
	Eichhorn & Lorenz 1977	BBCH* Lorenz et al. 1994	GALATI	

Základná fenologická fáza: VÝVOJ PÚČIKA A PUČANIE

	01	00	0	Zimný odpočinok (dormancia): zimné púčiky sú uzavreté do šupín (očká), podľa odrody môžu byť viac alebo menej hrotité alebo zaokrúhlené, svetlo- až tmavohnedé
			1	Slzenie: pri obnovení rezu najmenej 1-2 cm od jesenného rezu sa rezná plocha zarosí, šošovkovite sa na nej vytvorí kvapka exudátu
	02	01		Začiatok pučania: očká sa zväčšili, začínajú vnútorne vyvíjať, ale sú uzavreté v šupinách
		03		Nalievanie očiek: očká sú naliaté ale nevidiať zelené časti
	03	05		Štádium vatičky: hnedá vatička je jasne viditeľná
		07		Začiatok otvárania očiek: ojedinele sú viditeľné zelené končeky zárodokov
	05	08	2	Pučanie - otváranie očiek: zelené končeky výhonkov sú jasne viditeľné

Základná fenologická fáza: VÝVOJ LISTOV

	07	11		Prvý list sa rozvinul
		12		Druhý list sa rozvinul
	09	13		Tretí list sa rozvinul
	12	15		Piaty list sa rozvinul
		1...		fázy pokračujú až...
		19	3	sa deviaty a ďalšie listy rozvinuli

Základná fenologická fáza: VÝVOJ KVETENSTVA

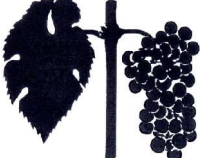
		53		Zárodky súkvetí (inflorescencie) sú jasne viditeľné
	15	55		Zárodky súkvetí sa nalievajú, púčiky kvetov sú tesne zovreté
	17	57		Zárodky súkvetí sú úplne rozvinuté, púčiky kvetov sa začínajú oddeľovať zo stlačenej polohy. Dĺžka výhonku dosahuje 60-80 cm

Základná fenologická fáza: Kvitnutie

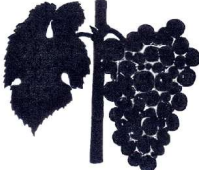
		60		Pred kvitnutím: prvé kvetné čiapočky sa uvoľňujú z lôžka
	19	61	4	Rozkvitanie: 10% čiapočiek opadne
		62		20% čiapočiek opadne
	21	63		Skoré kvitnutie: 30% čiapočiek opadne
		64		40% čiapočiek opadne
	22	65	5	Kvitnutie: 50% čiapočiek opadne
		66		60% čiapočiek opadne
		67		70% čiapočiek opadne
	25	68		80% čiapočiek opadne
		69	6	Koniec kvitnutia: vyše 80% čiapočiek opadnutých

Základná fenologická fáza: VÝVOJ BOBÚĽ, STRAPCOV

	27	71		Nasadzovanie plodov: zárodky plodov sa zväčšujú. Začísťovanie bobúľ sa skončilo
	29	73		Bobule majú veľkosť brokov, strapce začínajú klesať
	31	75	7	Štádium veľkosti hrášku, strapce previsnú

	33	77	8	Začiatok uzatvárania strapcov - bobule sa začínajú navzájom dotýkať
		79		Uzatváranie strapcov: väčšina bobúľ sa navzájom dotýka

Základná fenologická fáza: DOZRIEVANIE BOBÚĽ

	35	81		Začiatok dozrievania: bobule sa vyvíjajú do odrodovo špecifických farieb
		83		Bobule sú vyfarbené
		85	9	Zamäkkanie (mäknutie) bobúľ
	38	89		Bobule sú v zberovej zrelosti

Základná fenologická fáza: STÁRNUTIE

	41	91		Po zbere: koniec vyzrievania dreva
		92		Zafarbovanie listov
		93		Začiatok opadávania listov
		95		50% listov opadnutých
		97		Koniec opadávania listov
		99		Ukončenie vegetácie – začiatok zimného odpočinku

*BBCH > zostavovatelia - členovia BBCH pracovnej skupiny:

- German Federal Biological Research Centre for Agriculture and Forestry (BBA)
- German Federal Office of Plant Varieties (BSA)
- German Agrochemical Association (IVA)
- Institute for Vegetables and Ornamentals in Grossbeeren/Erfurt, Germany